

Geraakt en Gezonden

**Uitnodiging tot gesprek
over leven en geloof**

De zaligsprekingen

Toen Jezus de mensenmassa zag, ging hij de berg op.
Daar ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen.
Hij nam het woord en onderrichtte hen:

*Gelukkig wie nederig van hart zijn,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
Gelukkig de treurenden,
want zij zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen,
want zij zullen het land bezitten.
Gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.
Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
Gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien.
Gelukkig de vredestichters,
Want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*

Matteüs 5, 1-10

Geraakt

Mensen kunnen zichzelf en elkaar gemakkelijk de maat nemen. Doe je het beter dan anderen, wat zeggen mensen eigenlijk over je, en heb je meer (of minder) dan anderen? Die vragen kunnen je gaan beheersen. Om je heen lijken anderen het beter te doen, en jouw leven is nooit helemaal wat je wilt dat het is. Het kan je het gevoel geven dat je tekort schiet en dat je daarom minder waard bent. Het christelijk geloof kan je daarbij op een opmerkelijk idee brengen: je schiet tekort en toch ben je ontzettend veel waard. Deze overtuiging delen we als christenen en dat willen we juist in deze tijd laten horen.

De kerk is de plaats waar wat je waard bent niet afgemeten wordt aan wat je hebt, aan wat je doet of aan wat anderen van je zeggen. Daarmee proberen we ons te onderscheiden in de samenleving. In een kerk durven we hardop te zeggen: ik heb gefaald, en ik vraag om vergeving. Juist vergeving maakt ons geloof zo bijzonder. Een dominee nodigde mensen eens uit om de tekst van het Onze Vader te herschrijven. Ze schrapten zinnen en stelden nieuwe woorden voor. Maar één ding bleef staan: ‘vergeef ons onze schulden’. We durven te vertrouwen dat er vergeving is. God neemt ons niet de maat. Hij kijkt simpelweg met liefde naar ons. Dát vertelt ons hoe waardevol we zijn, en het opent de weg naar God en elkaar.

De waarde van je leven is niet afhankelijk van het oordeel van anderen of je eigen maatstaf. Het is een geschenk, zomaar gegeven. In de geloofstraditie hebben we steeds gezocht naar manieren om uit te leggen hoe God bij ons is. Er vallen dan grote woorden als genade en rechtvaardiging. Met die woorden proberen we te vertellen wat er gebeurt als God een leven aanraakt – of zoals je ook kunt zeggen: wanneer Hij het aanvaardt. In een leven dat God aanraakt wordt alles anders.

**“Jezelf kennen en accepteren
betekent vooral dat je beseft dat je bestaan geheiligd is,
ook al begrijp je dat niet helemaal”**

Henri Nouwen

Vertrouw je er op dat jouw leven door God aangeraakt is? Of ben je juist op zoek naar wat waar is en wat je zelf waard bent? Voor iedereen blijft de vraag: hoe wil je met je eigen overtuiging in het leven staan? En wie zou daarbij je gids kunnen zijn?

In de kerk vieren en verkondigen we dat in Jezus God bij ons is. Hij is iemand die onder ons gewoond heeft, die mensen konden zien en horen, en zelfs met hun handen aanraken. Mensen volgden hem omdat ze geloofden dat Hij als geen ander de waarheid sprak over de wereld, over God en wat het betekent een goed mens te zijn. Tot op de dag van vandaag vinden talloze mensen in Jezus' woorden een leidraad voor hun leven. Daarbij zijn de zaligsprekingen een bijzondere inspiratie (Mt. 5, 1-10). Het zijn ongrijpbare woorden die veel mensen in hun hart raken. Aan het begin van zijn grote Bergrede laat Jezus iets zien van zichzelf en van Gods visie voor deze wereld. Mensen die geraakt zijn leven anders. Daarin kun je de zin van deze woorden zoeken. We zijn door Jezus in deze wereld gezonden om anders te leven, en dat anders leven noemen we ook wel heiliging.

Het gaat er niet om dat we nu een andere manier hebben om ons leven tot in de kleinste details te regelen. Dat blijkt ook wel uit de zaligsprekingen. Jezus prijst niet de machtige en succesvolle mensen de hemel in. Hij noemt zachtmoedige en nederige mensen 'gelukkig' of 'zalig', en zelfs de treuren en vervolgd! Je hoeft je bij Hem niet te bewijzen. Dat is ook meteen de uitdaging. Durf je het aan om naar je leven te kijken in deze spiegel? Jezus schetst een levenswijze en dat vraagt om een keuze. Wanneer je dat doet kun je het gevoel krijgen dat je maar een beetje door je leven heen ploetert. Dat is niet erg. Met Jezus' woorden als leidraad en met de Heilige Geest als helper ploeter je tenminste de goede kant op.

Protestantse en Rooms-Katholieke christenen delen veel. We delen de overtuiging dat we geraakt en gezonden zijn. En we delen het verlangen om goed te leven als mensen van geloof. Daarom is het treurig dat we zo weinig samen spreken over onze vragen, over wat ons inspireert en over wie Jezus is en wat Hij voor ons betekent. De onderstaande werkvormen kunnen je helpen om het gesprek op te starten. Dat kan in je vriendenkring zijn maar ook met je plaatselijke gemeente en parochie samen.

1 Wat ben ik waard?

De Nederlandse priester Henri Nouwen hield drie bijzondere preken in de protestantse Crystal Cathedral. In de eerste preek gaat hij in op de vraag: wat ben ik waard? Kijk samen naar deze preek op: www.oecumene.nl Laat vervolgens iedere deelnemer er op reageren, zonder elkaar in de rede te vallen. Wat heeft je aangesproken, wat staat je tegen? In een tweede gespreksronde kun je ingaan op de vraag: op welke manier laat je zelf je waarde afhangen van wat je doet, van wat anderen van je vinden of van wat je bezit?

2 'Vergeef me...'

Vergeving is in onze samenleving een schaars goed. Als er iets mis gaat zoeken we naar de schuldige, die moet worden gestraft, het liefst zo streng mogelijk. Tweede kansen worden meestal niet gegeven. Ondertussen blijven we fouten maken, bedoeld of onbedoeld. Mensen kwetsen elkaar, ook als ze elkaar liefhebben. Wat kan het een opluchting zijn als je je falen tegenover God en de ander erkent, en er vergeving is, zodat je verder kunt. Lees samen Psalm 32 en noteer welke woorden je raken. Wat herken je, wat vind je lastig in de psalm? Luister goed naar elkaars antwoorden en geef in een vervolgronde aan wat je aansprak in wat de andere deelnemers zeiden. Je kunt het samenzijn afronden met een gezamenlijk gebeden 'Onze Vader'.

3 Mensen van de zaligsprekingen

Begin met een moment van gebed, en vraag in het bijzonder om de leiding van de Heilige Geest. Vraag één deelnemer om de tekst van de zaligsprekingen langzaam hardop voor te lezen. Neem een paar minuten om de tekst in stilte te overwegen. Laat dan iedere gespreksdeelnemer antwoord geven op de vragen: welk woord of welke zin spreekt je het meeste aan, en waarom? Ken je iemand op wie deze woorden van toepassing zijn? Luister goed naar elkaars antwoorden. In de vervolgronde geef je antwoord op de vraag: wat spreekt je aan in wat de andere deelnemers zeiden? Hierna kun je het samenzijn afronden of verder spreken over de zaligsprekingen.

Dit is een uitgave van het Rome-Reformatieberaad van de Protestantse Kerk en de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland. Het Rome-Reformatieberaad bespreekt onderwerpen die in de oecumenische dialogen tussen de kerken aan de orde zijn en biedt daarover impulsteksten aan voor persoonlijke reflectie en bespreking in gemeente en parochie. Deze brochure is de vrucht van een gezamenlijke studiedag over de thema's rechtvaardiging en heiliging. De leden van het beraad zijn mgr. Hans van den Hende, bisschop van Rotterdam; mgr. Gerard de Korte, bisschop van 's Hertogenbosch; ds. René de Reuver, scriba van de Protestantse Kerk in Nederland; ds. Andreas Wöhle, president van de Evangelisch-Lutherse Synode in de Protestantse Kerk in Nederland; ds. Nynke Dijkstra, beleidsmedewerker scriba PKN, Geert van Dartel, secretaris Katholieke Vereniging voor Oecumene.

Het citaat van Henri Nouwen is ontleend aan: *Brood voor Onderweg* (Tielt: Lannoo, 1999). De tekst van de zaligsprekingen is overgenomen uit de Nieuwe Bijbelvertaling.

Omslagafbeelding: Karóly Ferenczy, *De Bergrede* (Bron: Wikimedia Commons) Gedrukte brochures te bestellen via Email: secretariaat@oecumene.nl